

BESLUT

DATUM

2002 12 10

BETECKNING

312-2333-2002

ERT DATUM

ER BETECKNING

Kyrkorådet i Ljungarums församling

Jönköpings kyrkliga samfällighet

553 21 Jönköping

**Skydd enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. för
Råslättskyrkan, Ljungarums församling, Växjö stift
Jönköpings kommun, Småland, Jönköpings län**

Beslut

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) beslutar med stöd av 4 kap. 4 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML) att bestämmelserna i 4 kap. 3 § KML om tillståndsprövning skall tillämpas på Råslättskyrkan med tillhörande klockbärare och kyrkotomt. Bestämmelserna i 4 kap. 3 § skall dock inte tillämpas på interiöra ändringar i församlingslokalerna.

Bakgrund

Alla Svenska kyrkans kyrkobyggnader uppförda t.o.m. 1939 är skyddade enligt 4 kap. KML. Enligt 4 och 14 §§ i detta kapitel kan RAÄ besluta att även kyrkobyggnader, kyrkotomter och begravningsplatser tillkomna 1940 och senare, som är märkliga på grund av sitt kulturhistoriska värde skall skyddas. Av förarbetena till lagen framgår att begreppet *kulturhistoriskt värde* också innefattar *konstnärligt värde* och att även kyrkor som är yngre än ca 20 år kan skyddas.

År 1990 fattade RAÄ beslut om skydd för ett urval kyrkor byggda 1940 och senare, sammanlagt 83 kyrkor. 1996 beslutades om skydd för ett urval av begravningsplatser med kapellkrematorier eller begravningskapell, sammanlagt 22 anläggningar.

Urvalet behöver ses över med jämna mellanrum och RAÄ har nu beslutat att göra en utökning av urvalet av skyddsvärda kyrkor byggda 1940 och senare. Orsaken är dels att inventeringsunderlaget när det gäller de nya kyrkorna har förbättrats sedan det förra urvalstillfället och dels att ett flertal nya kyrkor har byggts.

Två kyrkobyggnader, två begravningsplatser med kapell byggda 1940 eller senare i Växjö stift har enligt besluten 1990 och 1996 skydd enligt

just/samråd

M. Axel

[Signature]

83

exp

2002-12-17

[Signature]

KML och i det nu aktuella urvalet har RAÄ beslutat att ytterligare fyra kyrkobyggnader i stiftet skall skyddas.

Redogörelse för ärendets handläggning

Urvalet av skyddsvärda kyrkor som omfattar kyrkor byggda 1940 eller senare har skett i samråd med länsstyrelser, läns museer och Arkitekturmuseet. Vid urvalet har följande kriterier beaktats:

- Hög arkitektonisk och konstnärlig kvalitet
- Tidstypisk utformning
- Återspeglning av internationella arkitekturtrender
- Kyrkan som del i en miljö, t.ex. ett medvetet gestaltat förortscentrum
- Exempel på teologiskt och liturgiskt betingad gestaltning
- Verk av framstående arkitekter, även lokalt
- Konstnärligt betydande fast utsmyckning
- Intressanta och nydanande tekniska lösningar

Förslag till utökat urval av skyddsvärda kyrkor har remitterats till stiftsstyrelser och till berörda församlingar.

Växjö stift har den 27 januari 2000 tillstyrkt att Råslättskyrkan ska omfattas av skydd enligt KML. Ljungarums församling har den 3 september 2002 beslutat att tillstyrka förslaget.

Beskrivning av kyrkan

Råslättskyrkan byggdes 1974-75 efter ritningar av arkitekten Per Rudenstam.

Råslättskyrkan ingår i en stor anläggning i Råslätts förortscentrum i Jönköpings södra delar. Hela anläggningen har fasader i rödbrunt tegel och flacka tak. Kyrkans korparti är markant utformat som en bred lanternin som reser sig över omgivande byggnader. Kyrkorummet är rektangulärt med korpartiet åt väster. Altarväggen är vinklad och fortsätter upp i den höga lanterninen med en dekorativt mönsterlagd panel som utsmyckning. Övriga väggar är utförda i rött tegel. Ljuset faller huvudsakligen in genom ett högt placerat fönster i korlanterninen. Altarbord, knäfall och dopfunt i trä är ritade av arkitekten. 1995 uppsattes en relief i keramik av Magnus Johansson på väggen över altarbordet. En fristående enkel klockbärare markerar ingången till kyrkan.

Motiv för beslutet

Kyrkan är väl integrerad i den moderna förortsmiljön och är tidstypisk genom sitt kraftfulla och strama formspråk, med exteriör och interiör av hög arkitektonisk kvalitet.

RAÄ anser därför att bestämmelserna i 4 kap. 3 § KML om tillståndsprovning bör tillämpas på Råslättskyrkan med tillhörande klockbärare och kyrkotomt. Detta innebär bl.a. att inga väsentliga ändringar får genomföras utan tillstånd av länsstyrelsen. Interiöra ändringar i församlingslokalerna bör dock kunna ske utan tillståndsprovning. Innan sådana ändringar genomförs bör dock samråd ske med länsstyrelsen

Beslut i detta ärende har fattats av överantikvarien Christina von Arbin efter föredragning av arkitekten Kerstin Alexandersson. Avdelningschefen Sven Göthe, förste antikvarierna Ingrid Sjöström och Jan Karlsson har deltagit i den slutliga handläggningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten. Hur man överklagar framgår av bilaga.

Christina von Arbin

Kerstin Alexandersson

Bilaga:

Hur man överklagar

Kopia till:

Svenska kyrkan

Växjö stift

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Jönköpings läns museum

Jönköpings kommun

Jönköpings kyrkliga samfällighet

Arkitekturmuseet